

49044 - Çok Eşliliğin Hükmü Ve Şartları

Soru

Çok eşliliğin hükmü nedir?

Detaylı cevap

Yüce Allah erkeklere birden fazla eşle evlenmesini mübah kılmıştır. Zira yüce Kur'an'da şöyle buyurmuştur: “Eğer, (velisi olduğunuz) yetim kızlar (ile evlenip onlar) hakkında adaletsizlik etmekten korkarsanız, (onları değil), size helâl olan (başka) kadınlardan ikişer, üçer, dörder olmak üzere nikâhlayın. Eğer (o kadınlar arasında da) adaletli davranmayacağınızdan korkarsanız, o taktirde bir tane alın veya sahip olduğunuz (cariyeler) ile yetinin. Bu, adaletten ayrılmamanız için daha uygundur.” (Nisa 3)

Bu ayet, çok eşlilik için net bir delildir. Böylece erkek İslam şeriatından bir, iki, üç veya dört kadınla evlenebilir. Fakat dört eşten fazla kadınla evlenemez. Müfessirler fıkıh alimleri ve tüm Müslümanlar bu konuda icma etmiştir.

Bununla birlikte çok eşliliğin şartları bilinmesi gerekir:

1-Adalet

Yüce Allah şöyle dedi: “Eğer (o kadınlar arasında da) adaletli davranmayacağınızdan korkarsanız, o takdirde bir tane ile evlenin” (Nisa 3)

Bu ayet-i Kerime gereğince adalet, çok eşliliğin şartıdır. Şayet bir erkek eşler arasında adaleti sağlayamazsa çok eşlilik bu kişiye yasaklanır. Burada adaletten maksat eşleri arasında nafaka, giyim ve barınma gibi imkanı dahilinde olan maddi konularda eşitlik sağlamasıdır.

Sevgide adalet ise yükümlü olduğu bir konu değildir. Çünkü bunu sağlayamaz. Bu da şu ayette açıklanmıştır: “Ne kadar uğraşırsanız uğraşın, kadınlar arasında adaleti yerine getiremezsiniz.” (Nisa 129)

2-Eşlere nafaka sağlamaya imkan sahibi olmak

Bu şartın delili şu ayettir: “Evlenmeye güçleri yetmeyenler de, Allah kendilerini lütfuyla zengin edinceye kadar iffetlerini korusunlar.” (Nur 33)

Ayette belirtildiği gibi nikah ve geçim masrafını bulamayan kişilerin iffetlerini korumakla emredilmiştir.

Bazı alimler çok eşliliğin tek eşlilikten daha faziletli olduğunu savunur. Şeyh Bin Baz’a şöyle soruldu: Evlilikte asıl olan çok eşlilik mi yoksa bir eşle yetinmek mi?

Cevap: Gücü yeten ve adaletli davranacak kişi için asıl olan çok eşliliktir. Zira bu durumun çok yararlı tarafı bulunmaktadır. Hem kendi iffetini korur, hem de evleneceği kadınların iffetini korur ve onlara iyilik yapmış olacaktır. Ayrıca neslin ve ümmetin çoğalması ve Allah’a ibadet edenlerin çok olması tercih edilen bir durumdur. Bu konuya şu ayet delildir: “Eğer, (velisi olduğunuz) yetim kızlar (ile evlenip onlar) hakkında adaletsizlik etmekten korkarsanız, (onları değil), size helâl olan (başka) kadınlardan ikişer, üçer, dörder olmak üzere nikâhlayın. Eğer (o kadınlar arasında da) adaletli davranmayacağınızdan korkarsanız, o takdirde bir tane alın veya sahip olduğunuz (cariyeler) ile yetinin. Bu, adaletten ayrılmamanız için daha uygundur.” (Nisa 3)

Şüphesiz Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem birden fazla kadınla evlenmiştir. Yüce Allah şöyle buyurdu: “Andolsun, Allah’ın Resûlünde sizin için; Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah’ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır.” (Ahzap 21)

Sahabelerden bir kişinin ben artık et yemeyeceğim, başka birisinin ben geceleri hep namaz kılacağım ve uyumayacağım, diğerinin ben hep oruç tutacağım başkasının da ben kadınlarla evlenmeyeceğim demeleri üzerine Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem bu konuda hutbe vererek şöyle dedi: “Sizden bazıları şöyle ve şöyle demiştir. Allah’a yemin ederim ki ben, sizden daha fazla Allah’tan korkuyorum ve daha fazla takva sahibiyim. Ama ben hem oruç tutar hem yerim, namaz kılar ve kadınlarla evlenirim. Her kim benim sünnetimden yüz çevirirse benden değildir.” (Mecelle el Belağ sayı 1015, Fetava Ulema el Beled el Haram s. 386)

En iyisini Allah bilir.